

N:o 71.

Af Herr J. Edström: Angående ändring i 9 Kap. 1 § Ärfdebalken.

En sed, som inom en del orter blifvit införd och vunnit utbredning, nemligen att, vid egendoms laga uppteckning efter den döde, befintlig fast egendom godtyckligt upptages till oskäligt lågt värde, i uppenbart syfte att minska eller förinta verkligen förefintlig behållning och derigenom inbespara påbudna, af behållna förmögenheten beroende afgifter, har synts mig egnad att påkalla lagstiftningens uppmärksamhet.

Före år 1862, då taxeringsvärdena å jordbruksfastigheter i allmänhet voro ringa i jämförelse med de nu varande, var allmän praxis och ansågs kunna försvaras, att vid bouppteckningsvärdering uppföra fast egendom allenast till bevillningsvärdet, hvarigenom således, enär detta nästan alltid var vida lägre än det verkliga, bereddtes sterbhuset en *då välberättigad* förmån, den man under sedermera förändrade förhållanden, enligt min tanke, *obehörigen* söker att ernå på sätt ofvan blifvit nämndt; ty då *bevillning* för fastighet, hvilken genom gåfva, testamente, fideikommiss eller arf öfvergår till annan än närmare skyldeman, författningesenligt skall beräknas enligt sednaste *bevillningstaxering*, torde, i synnerhet med afseende på nu gällande bestämda grunder för taxerings-förrättningarne, bevillningstaxeringen böra, såsom ock allmännast lärer ske, iakttagas, åtminstone såsom minimum, jemväl vid bouppteckningstillfällen. Och som domaren, som har att till inregistrering emottaga bouppteckningar, anses icke ega ingå i pröfning eller förändring af de värden, som deruti blifvit utsatta, när tvist derom icke

uppstått mellan arfvingar och sterbhusdelegare, får, med hänsyn till Statens rätt till inkomst för stämpelpapper, jag vördsamt föreslå,
att Riksdagen måtte besluta ett tillägg till 9 Kap. 1 § Ärfda-
balken, gående derpå ut, att uti bouppteckning efter död person
fast egendom icke må sättas lägre, än till det derå närmast före
dödsfallet fastställda bevillningsvärdet.

Stockholm den 25 Januari 1872.

Joh. Edström.

N:o 72.

*Af Herr S. Brolin: Angående ändrad lydelse af 4 Kap. 5 §
Jorda-balken.*

Stadgandet i 4 Kap. 5 § Jorda-balken att frälsekattehemman skall hembjudas åt ränteegaren, innan tredje uppbudet får beviljas, synes ej qvarstå till något gagn, ty, så vidt känt är, har ingen ränteegare velat eller ansett nödigt för sin säkerhet att begagna sig af lösningsrätten. Köparen är emellertid beroende af föreskriften, som vållar honom besvär och utgifter, de sednare icke alltid obetydliga. Att den, som utfärdar tillstånd till lagfarten, i allmänhet icke lærer tillhållas att förete fasta å frälseräntan, innebär bevis derom att föreskriften anses obehöflig. Tages derjemte i betraktande att hemmanet står i ansvar för frälseräntan och, efter den utveckling jordbruket vunnit, jemväl förmår utgöra densamma, så torde det ej vara skäl att vidare bibehålla ett lagstadgande, som numera står ensamt i sitt slag, sedan andra hinder fallit, såsom bördsrätten och kronans rätt till lösen af kronoskattehemman. Jag föreslår derföre vördsamligen:

det Riksdagen behagade för sin del besluta om förändring af förutnämnda lagrum så, att den, som eger räntan till skattefrälsehemman, icke skall ega företräde framför andra att lösa till sig